

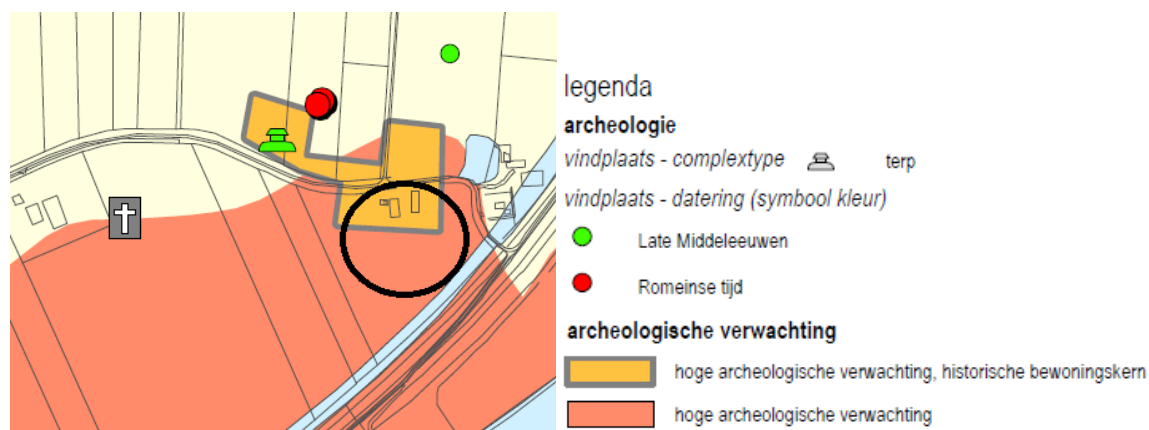
De Regio West-Brabant is gevraagd om archeologisch advies te geven bij de plannen van de familie van Raaij aan de Tol 2 te Drongelen.

Men is voornemens om het plangebied herin te richten met o.a. een speeltuin, insectentuin en horeca. Hiervoor is een bouwvlak vergroting nodig, deze zal zich rond de bestaande bebouwing concentreren en bedraagt ca. 5000 m². Nieuwbouw is nodig voor het horecagebouw en de dierverblijven. De bestaande bebouwing blijft onveranderd. Ter hoogte van de speeltuin zullen speelelementen komen die een bodemroering van maximaal 50 cm zullen veroorzaken. Zijn. Er zijn ook vijvers voorzien, maar ligging en diepte staan nog niet vast. Mogelijk wordt ook nog een parkeerplaats aangelegd aan de Tol, direct ten oosten van het plangebied. De ingetekende uitkijktoren komt te vervallen.

Conform het archeologisch beleid van de gemeente Aalburg dient men rekening te houden met archeologie bij bodemingrepen die groter zijn dan 50 m² en die dieper gaan dan 30 cm minus maaiveld.

Het plangebied ligt namelijk in een zone met aanduiding 'historische kern' welke zich bevindt op de stroomgordel van het Oude Maasje. Het is logisch dat men zich in vroeger tijden op dergelijke plaatsen vestigde want bij stroomgordels horen de hoger en droger gelegen oeverwallen die geschikt waren voor bewoning. Op de betreffende stroomgordel worden echter ook oudere archeologische resten verwacht dan die behoren tot de 'historische kern'; het Oude Maasje was namelijk actief tussen de 4^e en 13^e eeuw na Christus. Zoals op onderstaande uitsnede van de gemeentelijke archeologische waarden- en verwachtingskaart te zien is, zijn uit de directe omgeving ook resten uit de Romeinse tijd bekend.

800 meter ten zuidwesten van het plangebied, naast de kern Drongelen, zijn op dezelfde stroomgordel tijdens een proefsleuvenonderzoek in 2011, maar liefst vijf vindplaatsen aangetroffen. De vindplaatsen dateren uit de Late IJzertijd, Vroege Middeleeuwen, Volle Middeleeuwen, 18^e eeuw en Wereldoorlog 2.

Figuur 1. Uitsnede van de gemeentelijke archeologische waarden- en verwachtingskaart met daarop binnen de zwarte cirkel bij benadering het plangebied (Bron: RAAP Archeologisch adviesbureau. Noord georiënteerd).

Gezien de vele verschillende ontwikkelingen binnen het plangebied en het feit dat hier nog een nieuw bestemmingsplan voor wordt opgesteld, is het advies om in het kader van het bestemmingsplan een archeologisch vooronderzoek uit te laten voeren voor het gehele bestemmingsplangebied.

Het advies is dit onderzoek te laten bestaan uit een bureauonderzoek aangevuld met een karterend booronderzoek conform KNA 3.3. Met dit onderzoek wordt voor het hele bestemmingsplangebied inzichtelijk of en wáár archeologische vindplaats(en) of voor archeologie relevante lagen aanwezig zijn en op welke diepte. Indien archeologische resten of lagen aanwezig zijn, dan wordt voor die delen waar daarvan sprake is, voorzien in een dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' in het bestemmingsplan. Het voordeel van een dergelijk onderzoek is dat deze informatie locatiespecifieker is dan de gemeentelijke archeologiekarte en er daardoor exact bepaald kan worden op welke diepte men rekening moet houden met archeologie of dat dat helemaal niet nodig blijkt te zijn. Indien wel nodig, dan kunnen de geplande bodemingrepen worden afgestemd op de relevante diepte van de archeologische resten/lagen en worden kosten bespaard en archeologische resten in de bodem behouden. Indien behoud niet mogelijk is, dan kan het nodig zijn om (beperkt) archeologisch vervolgonderzoek uit te laten voeren.

Heel graag geven we de initiatiefnemer mee, dat het plan dat er nu ligt uitermate geschikt lijkt om de cultuurhistorie van de locatie op basis van het archeologisch (bureau)onderzoek, maar ook de cultuurhistorie de bekend is van de locatie ('Den Tol', Tolhoeve, wiel, dijk, historisch lint) hierin een plek te geven. Natuur en cultuur kunnen elkaar namelijk aanvullen en versterken.

Het archeologisch bedrijf kan gevraagd worden om een paragraaf op te nemen waarin de cultuurhistorie wordt behandeld. Dit geeft daarnaast ook alvast de input voor de cultuurhistorische paragraaf voor het bestemmingsplan.

Het advies is om bij meerdere archeologische bedrijven een offerte op te vragen voor het bedoelde onderzoek. Het Plan van Aanpak voor het onderzoek wordt via de gemeente Aalburg aan ondergetekende voorgelegd ter controle.

Verplicht te raadplegen bronnen in deze zijn:

- Ellenkamp, G.R., 2010: Overvloed. Een erfgoedkaart voor de gemeenten Aalburg en Werkendam. DEEL 1: toelichting op de archeologische en de cultuurhistorische kaart, *RAAP-RAPPORT 2190*.
- Hendriks, J.C.P.A., 1989. *Land van Heusden en Altena. Archeologie en bewoningsgeschiedenis*.
- Corver, B.A., *et al*, 2011: Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven. Gansoyen, Drongelen. Gemeente Aalburg, *B&G rapport 1060*.
- Benaderen Archeologische Vereniging Land van Heusden en Altena (h-degraaff@hotmail.com j.kollen@casema.nl 0654284567/0613565397/0416311627)

Mochten er nog vragen zijn, dan kunt u contact opnemen met mevr. L. (Leonie) Weterings-Korthorst, tel. 076-5027229, leonie.weterings@west-brabant.eu.

Etten-Leur, 1 april 2015
Mevr. drs. L. Weterings-Korthorst
Regioarcheoloog Regio West-Brabant

